04.12.2012 г. / 18:11:13

Вяра

17.12 по еретическия, †04 декември по православния календар - Света великомъченица Варвара. Св. преподобни Иоан Дамаскин. Св. преподобни Иоан Поливотски

Житие и страдание на света великомъченица Варвара († ок. 306 г.)

Света великомъченица Варвара. Фрагмент от стара грузинска икона

При царуването на Максимиан*, нечестивия римски цар, на Изток, в Илиопол** живял един богат човек от знатен род, на име Диоскор. По произход и по вяра той бил езичник. Диоскор имал дъщеря Варвара, която пазел като зеницата на окото си, защото освен нея нямал други деца. Варвара пораснала и станала красива девойка, така че в цялата област нямало девица с подобна на нейната красота. Затова Диоскор

издигнал за нея висока и изкусно построена кула, а в нея направил великолепни покои. В тях той затворил своята дъщеря, като я заобиколил с прилежни възпитателки и слугини, тъй като нейната майка вече била умряла. А той направил това, за да не могат прости и незнатни хора да гледат нейната необикновена красота; защото смятал, че техните очи не са достойни да виждат прекрасното лице на дъщеря му.

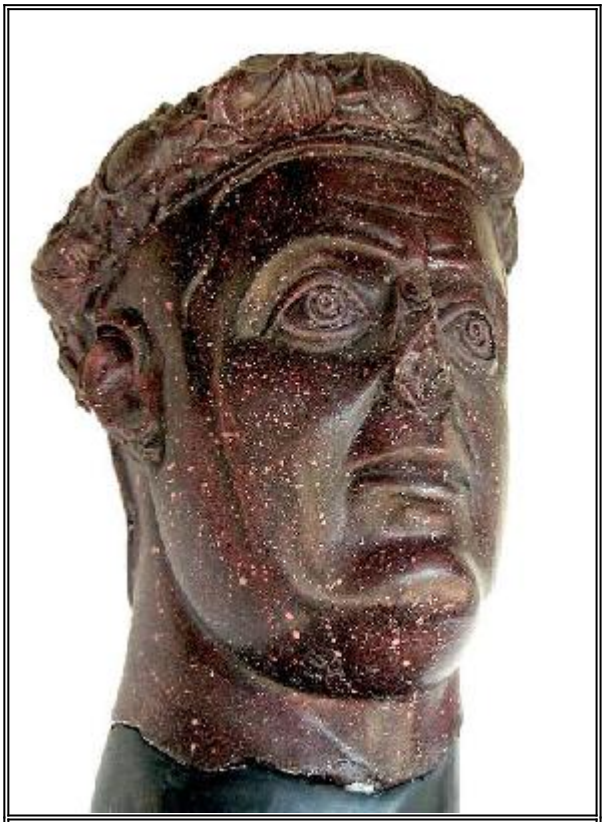

Император Максимиан Галерий. Глава от порфирна статуя в двореца Felix Romuliana

**Максимиан Галерий (Гай Галерий Валерий Максимиан, наричан също Арментарий) - римски император в източната половина на Римската империя, най-яростният гонител на християните. Като зет и съуправител на император Диоклетиан (Диоклециан), Галерий бил главен инициатор на гоненията. След оттеглянето на останалите тетрарси, през 305 г. обсебил властта. Едва месец преди смъртта си отменил жестоките гонения срещу християните в едикт*

от 311 г., издаден съвместно с Максимин, св. Константин Велики и Лициний. Починал в Сердика (София) от жестока болест (тялото му било покрито от язви).

***Илиопол Финикийски - град в северна Палестина, в Келесирия, днес в азиатската Турция. В дълбока древност Илиопол бил главно място на почит към финикийския бог Ваал и център на източното езичество. От края на IV в. в него проникнало християнството. Родно място на св. великомъченица Варвара. По-късно градът бил постепенно разрушен.*

Живеейки във високите палати в кулата, девойката намирала утешение за себе си, когато гледала от тази височина Божиите създания и съзерцавала небесните светила и красотата на земния свят. Като наблюдавала така сиянието на слънцето, движението на луната и красотата на звездите, веднъж тя попитала живеещите с нея възпитателки и прислужнички:

Кой е сътворил това?

По същия начин, гледайки земната красота, покритите със зеленина поля, горите и градините, планините и реките, тя ги питала:

- Чия ръка е създала всичко това?

Те ѝ отговорили:

- Всичко това са създали боговете.

Девицата ги попитала:

- Кои богове?

Прислужниците отвърнали:

- Тези богове, които почита твоят баща. Тези златни, сребърни и дървени богове, които той е поставил в своя дворец

и на които се покланя. Те са създали всичко това, което е пред очите ти.

Но девицата се усъмнила в техните думи и разсъждавала в себе си:

Боговете, които почита моят баща, са направени от човешки ръце: златните и сребърните са излети от майстор златар, каменните са направени от каменоделец, а дървените от дърворезбар. И как тия, създадени от човеците, богове са могли да сътворят тази пресветла небесна висина и тази земна красота, когато те самите нито могат да ходят с нозе, нито да вършат нещо с ръцете си?

Размишлявайки по такъв начин, тя често и денем, и нощем гледала небето, като се стремяла по творението да познае Твореца.

Веднъж, когато тя дълго съзерцавала небето и била обзета от силно желание да узнае кой е сътворил неговата прекрасна висота, шир и светлост, внезапно в сърцето ѝ възсияла светлината на Божествената благодат и отворила очите на ума и за познанието на Единия Невидим и Непостижим Бог, Който премъдро е сътворил небето и земята. Тя си казала:

- Един трябва да бъде Този Бог, Когото не е създала човешка ръка, но Сам Той като имащ собствено битие, със Своята ръка осъществява всичко. Един трябва да е Този, Който е прострял широтата на небето, утвърдил е основите на земята и просвещава свише цялата вселена с лъчите на слънцето, сиянието на луната и блясъка на звездите, а земята е украсил с различни дървета и цветя и я оживотворява с реки и потоци. Един трябва да е Бог, Който всичко владее, на всичко дава живот и за всичко промисля!

Така младата Варвара се учела от творенията да познава

Твореца и над нея се сбъднали думите на Давид: "*Поучих се във всичките Ти дела, от делата на Твоите ръце се поучавах*" (Пс. 142:5). От тези размишления в сърцето на Варвара се разгорял огънят на Божествената любов и разпалвал душата ѝ с постоянен стремеж към Бога, така че тя нямала покой ни денем, ни нощем, мислейки само за едно и желаейки само едно да узнае повече за Бога и Създателя на всичко. Сред хората тя не можела да намери наставник за себе си, който да ѝ открие тайните на светата вяра и да я настави в пътя на спасението; защото никой, освен слугините, не можел да влезе при нея, тъй като баща ѝ Диоскор я бил обкръжил с бдителна стража. Но Сам Премъдрият Учител и Наставник, Светият Дух, със Своето вътрешно вдъхновение невидимо я поучавал в тайните на Своята благодат и съобщавал на нейния ум познанието на истината.

И така живеела девицата в своята кула, "като самотна птица на покрив" (Ср. Пс. 101:8), размишлявайки за небесното, а не за земното. Защото нейното сърце не се прилепяло към нищо земно: тя не обичала нито злато, нито скъпоценни бисери и камъни, нито разкошни дрехи, нито каквито и да било девически украшения; никога не помисляла за брак, но цялата ѝ мисъл била обърната към Единия Бог и тя била пленена от любовта към Него.

Когато станало време девойката да се омъжи, много богати, благородни и знатни младежи, които били чули за необикновената ѝ красота, поискали ръката ѝ от нейния баща. Диоскор се качил в кулата при нея и започнал да ѝ говори за брак, като ѝ посочвал различни добри кандидати за женитба и я попитал за кого от тях тя би желала да се сгоди.

Щом чула от баща си такива думи, целомъдрената девица се изчервила, срамувайки се не само да слуша, но дори и да помисля за брак. Тя по всякакъв начин се противопоставяла на

желанието на баща си да я омъжи и всякак се стремяла да избегне това. Защото считала като по-голяма жертва за себе си това да не позволи да увехне цветът на нейната чистота и да не загуби безценния бисер на девството. На неотстъпните увещания на своя баща да се подчини на неговата воля, тя смело възразявала и накрая му заявила:

Ако ти продължиш още да ми говориш за това и да ме принуждаваш да се омъжа, то тогава няма повече да се наричаш "баща", защото аз ще се убия и ти ще загубиш своето единствено дете!

Щом чул това, Диоскор се уплашил и си отишъл, не смеейки повече да я принуждава да встъпи в брак. Той смятал, че е по-добре да я омъжи с нейно съгласие, а не насила, и се надявал, че ще дойде време, когато тя самата ще размисли и ще пожелае да се омъжи. След това той намислил да замине по някои дела на далечен път, като предположил, че Варвара ще скучае без него и че когато той се върне, ще му бъде по-лесно да я убеди да приеме неговата повеля и съвет. Преди да замине, Диоскор заповядал да построят разкошна баня до намиращата се в градината къпалня, а в банята да направят два прозореца, обърнати на юг. На прислужниците, които се грижели за дъщеря му, той наредил да не ѝ пречат свободно да излиза от кулата, където поиска и да прави всичко, каквото ѝ е угодно. Диоскор мислел, че неговата дъщеря, когато започне да общува с хората и види, че много от девиците са сгодени и омъжени, сама ще пожелае да встъпи в брак.

След като Диоскор тръгнал на път, Варвара, ползвайки се от свободата да излиза от дома си и безпрепятствено да разговаря с когото поиска, се сдружила с няколко девици християнки и чула от тях Името на Иисуса Христа. Това име изпълнило духа ѝ с необикновена радост и тя се стремяла да разбере от тях повече за Него. Новите ѝ приятелки ѝ открили

всичко за Христа: за Неговото неизказано Божество, за въплъщението Му от Пречистата Дева Мария, за Неговото доброволно страдание и за Неговото възкресение, както и за бъдещия съд, за вечните мъки, очакващи идолопоклонниците и за нескончаемото блаженство на вярващите християни в Небесното Царство. Слушайки за всичко това, Варвара усещала сладост в сърцето си, възпламенила се от любов към Христа и пожелала да приеме кръщение.

В това време се случило един презвитер да пристигне в Илиопол, представяйки се за търговец. Когато узнала това, тя го поканила тайно при себе си и се научила от него да познава Единия Създател на всичко и Вседържителя Бог и на вярата в нашия Господ Иисус Христос, което отдавна горещо желаела. Презвитерът, след като ѝ разкрил всичките тайни на светата вяра, я кръстил в името на Отца и Сина и Светия Дух. След като я наставил как да живее, той си заминал за своята страна. Просветена с кръщението, света Варвара се възпламенила от още по-голяма любов към Бога и се подвизала в пост и молитва денем и нощем, служейки на своя Господ, за Когото се обручила, като дала обет да пази в непорочност своето девство.

В същото време, според заповедта на Дискор, продължавал строежът на банята. Веднъж света Варвара слязла от кулата си, за да разгледа постройката, и като видяла двата прозореца на банята, попитала работниците:

Защо сте направили само два прозореца? Не е ли по-добре да се направят три? Тогава и стената ще бъде по-красива, а и банята по-светла.

Работниците отговорили:

Така ни заповяда твоят баща да направим два прозореца на южната стена.

Но Варвара настоятелно поискала от тях да направят и трети прозорец на банята (в чест на Светата Троица). А когато те не се съгласили с това, боейки се от нейния баща, тя им казала:

Аз ще се застъпя и ще отговарям за вас пред баща си. А вие направете това, което ви заповядвам.

Тогава работниците изпълнили нареждането и направили три прозореца. Както беше казано, там имало и къпалня, до която се строяла банята. Къпалнята била покрита с дялани мраморни плочи. Когато веднъж отишла в тази къпалня, света Варвара се обърнала на изток и начертала с пръста си върху мрамора изображението на светия Кръст, което така ясно се отпечатало върху камъка, все едно че го издълбала с желязо. Освен това в същата баня, върху един от камъните се отпечатала и следата на девическото ѝ стъпало. От това място започнала да извира вода и по-късно тук се извършили много изцеления над тези, които идвали с вяра.

Когато веднъж се разхождала из палатите на своя баща, света Варвара видяла неговите богове безумните идоли, които били поставени на почетно място. Тя дълбоко въздъхнала и се натъжила заради гибелта на душите на тези, които служат на идолите. После светата заплюла идолите, като казала:

Да бъдат подобни на вас всички, които ви се покланят, и от вас, безумните, очакват помощ!

След като изрекла това, тя се качила в кулата си. Там, по обичая си, се предала на молитва и пост, вглъбявайки се с целия си ум в богомислие.

Междувременно баща ѝ се върнал от своето пътешествие. Като тръгнал да разглежда постройките, той стигнал и до новопостроената баня. Когато видял на стената ѝ трите прозореца, той се нахвърлил с гняв срещу слугите и

работниците, защото не били изпълнили неговата заповед и направили не два, а три прозореца. А те му отговорили:

- Направихме това не по наше желание, а според волята на твоята дъщеря Варвара. Тя ни заповяда да направим три прозореца, макар че ние не желаехме това.

Диоскор повикал Варвара при себе си и я попитал:

- Защо си наредила да направят трети прозорец в банята?

Тя отговорила:

Да има три прозореца е по-добре, отколкото два. Защото ти заповяда да се направят два прозореца, както мисля, за двете небесни светила слънцето и луната, за да осветяват банята. А аз заповядах да се направи и трети като образ на Троичната светлина, защото у непристъпната, неизказаната, незахождащата и непомръкваща Троична светлина, Три са прозорците, Които просвещават всеки човек, идващ в света.

Бащата се смутил от новите и наистина дивни, но непонятни за него думи на своята дъщеря. Като я довел на това място в къпалнята, където върху камъка с пръста си света Варвара била изобразила светия Кръст, който той още не бил видял, Диоскор започнал да я разпитва:

- Какво говориш? По какъв начин светлината на трите прозореца просвещава всеки човек?

Светата отговорила:

- Изслушай ме внимателно, татко мой, и разбери това, което ти казвам: Отец, Син и Дух Свети, Трите Лица на Единия в Троицата Бог, Които живеят в непристъпна светлина, просвещават и оживяват всяка твар и дихание. Затова и аз заповядах да се направят за банята три прозореца, та единият да изобразява Отца, другият Сина, а третият Светия Дух, така

че дори и стените да прославят името на Света Троица.

След това, като посочила изображения върху мрамора Кръст, тя казала:

- Също така аз изобразих и знамението на Божия Син: по благоволението на Отца и при съдействието на Светия Дух, заради спасението на човеците, Той се въплъти от Пречистата Дева и доброволно пострада на Кръста, чието изображение виждаш тук. Начертах тук знака на Кръста, та неговата сила да прогонва цялата бесовска сила оттук.

Това и още много друго за Светата Троица, за въплъщението и страданието Христови, за силата на Кръста и за другите тайни на светата вяра разказала премъдрата дева на своя жестокосърдечен баща, с което го изпълнила със страшна ярост.

Диоскор пламнал от гняв и като забравил естествената любов към дъщеря си, извадил меча си и поискал да я пронижe, но тя избягала. С меча в ръката си, Диоскор се втурнал да я гони, подобно на вълк, преследващ агне. Той вече почти настигнал непорочната Христова агница, когато нейният път неочаквано бил преграден от каменна планина. Светата не знаела къде да избяга от ръцете и меча на своя баща, или по-добре да се каже на своя мъчител. Тя имала само едно единствено убежище за себе си - Бога, Когото помолила за помощ и закрила, като възвела към Него душевните и телесните си очи.

Всевишният чул Своята рабиня и я изпреварил със Своята помощ, като заповядал на каменната планина да се раздели на две половини пред нея, както някога пред първомъчеництата Текла, когато тя бягала от развратниците. Светата дева Варвара се скрила в образувалата се пукнатина и в същия миг скалата се затворила зад нея, а пред светата се открил

свободен път до върха на планината. Когато се изкачила там, тя се скрила в една пещера. А жестокият и упорит Диоскор, който внезапно изгубил пред очите си своята бягаща дъщеря, извънмерно се учудил. Недоумявайки по какъв начин тя изчезнала пред очите му, той дълго време старателно я търсил.

Докато ходел из планината и търсел Варвара, той видял двама пастири, които пасяли стада овци. Те видели как Варвара се изкачила на планината и се скрила в пещерата. Когато се приближил до тях, Диоскор ги попитал дали не са виждали неговата избягала дъщеря. Единият от пастирите, който бил състрадателен човек, като видял, че Диоскор е изпълнен с гняв, не поискал да издаде невинната девица и казал:

- Аз не съм я виждал.

Но другият мълчаливо посочил към мястото, където се била скрила светата. Диоскор се втурнал нататък, а пастирът, който издал светата, бил постигнат на същото място от Божието наказание: сам той се превърнал в каменен стълб, а овците му в скакалци.

Диоскор намерил в пещерата дъщеря си и безмилостно се нахвърлил да я бие. Проснал я на земята и започнал да я тъпче с нозете си, след това я хванал за косите и я повлякъл към дома си. Там той я затворил в тясна тъмна къщурка, залостил и запечатал вратата и прозорците и поставил стража отпред. После заповядал да измъчват девойката с глад и жажда.

След това Диоскор отишъл при управителя на тази страна - Мартиан, разказал му всичко за своята дъщеря и му открил, че тя отхвърля техните богове и вярва в Разпнатия. Той помолил управителя да заплаши Варвара с различни мъчения,

надявайки се с това да я върне към своята вяра. После Диоскор извел светата от нейния затвор, довел я при управителя и я предал в неговите ръце, с думите:

- Аз се отричам от нея, защото тя отхвърли моите богове. И ако тя не се обърне отново към тях и не им се поклони заедно с мен, то тя не ще бъде повече моя дъщеря, а аз не ще ѝ бъда баща. Подложи я на каквито искаш мъки, управителю.

Като видял девицата пред себе си, управителят бил поразен от необикновената ѝ красота и започнал да ѝ говори кротко и ласкаво, възхвалявайки нейната красота и благородство. Той я увещавал да не отстъпва от древните отечески закони и да не се противи на волята на своя баща, но да се поклони на боговете и във всичко да се подчинява на своя родител, за да не се лиши от правото си да получи в наследство цялото му богатство. Но света Варвара, след като изобличила с мъдри думи суетата на езическите богове, започнала да изповядва и да прославя името на Иисуса Христа. Тя се отказала от цялата земна суета, от богатствата и утехите на света, стремейки се единствено към небесните блага. Управителят продължил да я увещава да не позори своя род и да не погубва своята прекрасна цъфтяща младост. Накрая той ѝ казал:

- Пожали себе си, прекрасна дево, и побързай да принесеш заедно с нас жертва на боговете, защото аз изпитвам жалост към тебе и желая да те пощадя. Не искам да предам такава красота на мъчения и рани. Но ако не ме послушаш и не ми се подчиниш, аз ще бъда принуден, макар и против волята си, да те подложа на жестоки изтезания.

Света Варвара отговорила:

- Аз всякога принасям на моя Бог хвалебна жертва и желая самата себе си да Му принеса в жертва, защото Той е Истинният Бог, Творецът на небето и земята и на всичко,

което е в тях. А твоите богове са нищо и нищо не са създали, защото са бездушни и безсилни. Те самите са дело на човешки ръце, както говори Божият пророк: "*а техните идоли са сребро и злато, дело на човешки ръце*" и "*всички богове на народите са идоли, а Господ небесата сътвори*" (Пс.. 113:12; Пс. 95:5). Тези слова на пророка аз изповядвам и вярвам в Единия Бог, Създателя на всичко; а за вашите богове изповядвам, че са лъжливи и че напразно се надявате на тях!

Разгневен от думите на света Варвара, управителят заповядал веднага да я съблекат. Това първо мъчение - да стои гола пред очите на много мъже, които безсрамно се взирали в разголеното девическо тяло, - било за целомъдрената и чиста дева страдание, много по-тежко от това, да ѝ нанасят рани. След това мъчителят заповядал да я проснат на земята и дълго време безпощадно да я бият с волски жили. Цялата земя се обагрила с нейната кръв. След като по заповед на управителя прекратили бичуването, мъчителите за да усилят страданията ѝ, започнали да стържат раните на светата дева с остри чирепи. Но всичките тези мъчения, които връхлетели по-силно от буря храма на младото и слабо девическо тяло, не поколебали крепката вяра на мъченицата; защото нейната вяра била основана върху Камъка - Христа Господа, заради Когото тя с радост търпяла жестоките страдания.

После управителят заповядал да я затворят в тъмница, докато измисли още по-жестоки мъчения. Останала едва жива от страшните изтезания, в тъмницата света Варвара със сълзи се молела на своя възлюбен Жених - Христа Бога, да не я оставя сама в тези ужасни страдания. Тя се молела с думите на Давид: "*Не ме оставяй, Господи, Боже мой, не се отдалечавай от мене; побързай ми на помощ, Господи, Спасителю мой*" (Пс. 37:22-23). В полунощ, докато тя се молела така, я озарила необикновена светлина. Светата усетила в сърцето си страх и заедно с това радост: към нея се

приближавал нейният Безсмъртен Жених, Който желаел да посети Своята невеста. И ето Сам Царят на славата ѝ се явил в неизказана слава. О, как се възрадвала тя духом и каква сладост почувствала в сърцето си, когато Го видяла! А Господ, гледайки я с любов, ѝ казал със Своите пречисти уста:

- Дерзай, невесто Моя, и не се бой, защото Аз съм с теб! Аз те закрилям, гледам твоя подвиг и облекчавам болките ти. За твоите страдания Аз ще приготвя вечна награда за тебе в Своя небесен чертог. Претърпи докрай, за да се насладиш по-скоро на вечните блага в Моето Царство!

Слушайки словата на Христа Господа, света Варвара се топяла, както восъкът се топи от огъня, от желание да се съедини с Бога, и като река по време на разлив, се преизпълнила с любов към Него. След като утешил възлюбената Си невеста Варвара и я усладил със Своята любов, Сладчайшият Иисус изцелил раните ѝ, така че върху тялото ѝ не останала дори и следа от тях. После Той станал невидим, оставяйки я в неизказана духовна радост. А тъмницата била за света Варвара сякаш небе. Тя пламенеела, подобно на серафимите, от любов към Бога, славословейки Го със сърце и уста и непрестанно възнасяла благодарение на Господа, задето Той не презрял Своята рабиня, но посетил страдащата заради Неговото име.

В този град живеела една жена на име Иулиания, която била богобоязлива и вярвала в Христа. От мига, когато света Варвара била заловена от мъчителите, Иулиания я следвала отдалече и наблюдавала нейните страдания; а когато светата била хвърлена в тъмницата, тя тайно се приближавала до прозореца на затвора и се взирала през него. Иулиания била удивена, че такава млада девойка, в разцвета на младостта и красотата си, презряла своя баща, целия си род, богатство и всички блага и утехи на този свят, и без да пощади живота си,

целия го положила за Христа. А когато видяла как Христос изцелил раните на света Варвара, тя пожелала и сама да пострада за Него и започнала да се приготвя за този подвиг, умолявайки Подвигоположника Иисуса Христа да ѝ даде търпение в страданията.

Когато настъпил денят, света Варвара била изведена от тъмницата пред нечестивия съд, за да бъде отново измъчвана. Иулиания я следвала отдалече. Щом света Варвара застанала пред управителя, той и останалите присъстващи с изумление видели, че девицата е напълно здрава. Лицето ѝ светело и била още по-прекрасна отпреди, а върху тялото ѝ нямало и следа от раните.

При вида на това, управителят казал:

- Виждаш ли, девице, как се грижат за тебе нашите богове? Вчера ти беше жестоко изранена и изнемогваше от страданията си, а сега те напълно те изцелиха и ти дариха здраве. Бъди благодарна заради тяхното благодеяние! Поклони им се и им принеси жертви!

Светата отговорила:

- Какво говориш, управителю, сякаш са ме изцелили твоите богове, които сами са слепи, неми и безчувствени! Те не могат нито на слепите да даруват зрение, нито на немите думи, нито на глухите слух, нито пък на хромите - способност да ходят. Те не могат да изцеляват болни, нито да възкресяват мъртви. Тогава как биха могли да ме изцелят и защо да им се покланям? Изцели ме Иисус Христос, моят Бог, Който лекува всяка болка и подава живот на мъртвите. На Него аз с благодарност се покланям и на Него принасям себе си в жертва! Но твоят ум е заслепен и ти не можеш да видиш Този Божествен Лекар, бидейки недостоен за това!

Думите на светата мъченица изпълнили с ярост управителя. Той заповядал да я повесят на дърво и да стържат тялото и с железни куки, а след това да опалват с горящи свещи ребрата ѝ и да я бият с чук по главата. Света Варвара мъжествено търпяла всички мъчения. При такива изтезания не би могъл да остане жив никой, не само тя, младата девойка, но дори и силен мъж. Но Христовата агница била укрепявана невидимо от силата Божия.

Сред тълпата народ, която гледала мъченията на света Варвара, била и Иулиания. При гледката на жестокото страдание на светата, Иулиания не могла да сдържи сълзите си и заплакала. Изпълнена с ревност, тя издигнала глас сред народа и започнала да изобличава безмилостния управител заради неговата нечовешка жестокост и да хули езическите богове. На часа я заловили и когато я попитали каква е вярата ѝ, Иулиания обявила, че е християнка. Тогава управителят наредил да я измъчват по същия начин като Варвара. Иулиания била повесена до Варвара и започнали да я стържат с остри железни гребени. А светата великомъченица Варвара, като видяла това и самата търпейки жестоки страдания, издигнала взор към Бога и започнала да се моли:

- Боже, Който изпитваш човешките сърца! Ти знаеш, че аз цялата се принесох в жертва на Тебе и се предадох във властта на Твоята всесилна десница, понеже се стремя към Тебе и обичам Твоите свети заповеди! Не ме оставяй, Господи, но милостиво погледни към мене и към моята състрадалница Иулиания! Укрепи ни и дай ни сила да завършим този подвиг; защото "*духът е бодър, а плътта немощна*"! (Мат. 26:41; Марк. 14:38).

Така се молела светата и мъчениците невидимо получавали

небесна помощ, за да понесат мъжествено страданията. След това мъчителят заповядал да им отрежат гърдите. Когато това било изпълнено и страданието на светите мъченици станало още по-страшно, света Варвара отново издигнала очите си към Своя Лекар и Изцелител и извикала към Него:

- Не ни отхвърляй от лицето Си, Христе, и Светия Твой Дух не отнимай от нас! Дай ни, Господи, радостта на Твоето спасение и с властния Дух ни утвърди в Твоята любов! (Пс 50:13-14).

След тези изтезания управителят заповядал да отведат света Иулиания в тъмницата, а света Варвара, за да бъде унизена още повече, да развеждат гола из града, като я бият и издевателстват над нея. Светата дева Варвара, като се покрила със свян като с дреха, призовала своя възлюбен Жених - Христа Бога:

- Боже, Който обличаш небето с облаци и повиваш земята с мъгла, като с пелени, Ти Сам, Царю, покрий моята голота и направи така, че очите на нечестивите да не виждат моето тяло и да не бъде докрай опозорена Твоята рабиня!

Господ Иисус Христос, Който заедно с всичките Си ангели гледал отгоре подвига на Своите рабини, побързал веднага да ѝ се притече на помощ и изпратил при нея светъл ангел със светозарна дреха, за да покрие голотата на светата мъченица. Поради това нечестивците не можели повече да виждат голото тяло на мъчениците и тя била заведена обратно при мъчителя. Свалили дрехите и на света Иулиания и тръгнали да я развеждат из града. Накрая мъчителят, като видял, че не може да ги отвърне от любовта към Христа и да ги накара да

приемат идолопоклонството, ги осъдил на смърт, чрез посичане с меч.

Диоскор, жестокосърдният баща на Варвара, бил така ожесточен от дявола, че не само никак не се съжалил над дъщеря си при вида на ужасните ѝ страдания, но и не се поколебал даже сам да стане неин палач. Хванал в едната си ръка своята дъщеря и държащ в другата извадения си меч, Диоскор я повлякъл към мястото на наказанието, което се намирало на една планина зад града. Един от войниците водел след тях света Иулиания. Докато вървели, света Варвара се молела на Бога така:

- Безначални Боже, Който си прострял небето като покров и си утвърдил земята върху водите, Който заповядваш на Своето слънце да свети над добрите и злите и пращаш "дъжд на праведни и неправедни" [Изрази от Св. Писание, ср. Пс. 103:2; 135:6; Мат. 5:45], чуй и сега Своята рабиня, която Ти се моли!

Чуй, о Царю, и изпрати Своята благодат на всеки човек, който ще ме спомене мен и моите страдания! Да не се приближи до него ненадейна болест и да не го грабне неочаквана смърт, защото Ти знаеш, Господи, че ние сме кръв и плът и творение на пречистите Твои ръце!

Докато тя се молела, от небето се чул глас, който призовал нея и Иулиания в горните обители и ѝ обещал да изпълни това, за което тя молела. Двете мъченици Варвара и Иулиания отивали с голяма радост към смъртта, желаейки по-скоро да се освободят от тялото и да отидат при Господа.

Когато пристигнали на определеното място, Христовата агница Варвара склонила под меча главата си и била

обезглавена от своябезмилостен баща. Така се изпълнило над нея казаното в Писанието: "И брат брата ще предаде на смърт, и баща - чедо" (Мат. 10:21; Марк. 13:12). А света Иулиания била обезглавена от войника.

Така двете мъченици завършили своя подвиг. Техните свети души с радост се устремили към своя Жених - Христос, и били посрещнати от ангелите и приети с любов от Самия Владика. А Диоскор и управителят Маркиан още в същия час били постигнати от Божието наказание. Веднага след изпълнението на присъдата и двамата били поразени от мълния, която изгорила телата им и ги превърнала в пепел.

В този град живеел един благочестив човек, на име Галентиан. Той взел честните мощи на светите мъченици и ги занесъл в града. Там той ги погребал с чест и построил над тях църква, в която се извършили множество чудеса чрез мощите на светите мъченици, по техните молитви, и по благодатта на Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, Чиято е славата во веки! Амин.

Тропарь великомученице Варваре Илиопольской

глас 8

Варва́ру святу́ю почти́м:/ вра́жия бо се́ти сокруши́/ и я́ко пти́ца изба́вися от них,// по́мощию и оружием Креста́, всечестна́я.

(Да почетем святата Варвара: съкрушила вражеските мрежи, всечестната се избави като птица от тях с помощта и оръжието на кръста.)

Ин тропарь великомученице Варваре Илиопольской

глас 4

А́гнице всеблаже́нная Варва́ро,/ Боже́ственне озари́вшися

Све́том Святы́я Тро́ицы Трисо́лнечным/ и в купе́ли Креще́ния утверди́вшися,/ в побежде́ние ле́сти оте́ческия,/ ве́ру испове́дала еси́ Христо́ву. / Те́мже, всечестна́я, свы́ше благода́ть тебе́ дарова́ Бог,/ исцеля́ти неду́ги и боле́зни вся. // Его́же моли́, великому́ченице, да спасе́т ду́ши на́ша.

Кондак великомученице Варваре Илиопольской

глас 4

В Тро́ице благоче́стно пева́емому/ после́довавши Бо́гу, страстоте́рпице,/ и́дольская притупи́ла еси́ чти́лища,/ посреде́ же по́двига страда́льчествующи, Варва́ро,/ мучи́телей прещéния не устраши́лася еси́, мужему́дренная,/ велегла́сно пою́щи при́сно: // Тро́ицу чту, еди́но Божество́.

(Последвала Бога, благочестно възпяван в Троица, страдалице, си потъпкала идолското поклонение. Страдаща сред подвизите, Варваро, не си се уплашила от заплахите на мъчителите, мъдра, и винаги с висок глас си възпявала: Троицата почитам, Едно Божество.)

Молитва великомученице Варваре Илиопольской

Свята́я сла́вная и всехва́льная великому́ченице Варва́ро! Со́брании днесь в хра́ме твое́м Боже́ственном лю́ди, ра́це мощéй твои́х поклоня́ющиися и любо́вию целу́ющии, страда́ния же твоя́ му́ченическая, и в них само́го Страстополо́жника Христа́, да́вшаго тебе́ не то́чию е́же в Него́ ве́ровати, но и е́же по Нем страда́ти, похвала́ми ублажа́юще, мо́лим тя, изве́стная жела́ния на́шего хода́таице: моли́ с на́ми и о нас, умоля́емаго от Своего́ благоутро́бия Бо́га, да ми́лостивно услы́шит нас, прося́щих Его́ благосты́ню, и не отста́вит от нас вся ко спасе́нию и житию́ ну́жная проше́ния, и да́рует христиа́нскую кончи́ну животу́ на́шему — безболе́зненну, непосты́дну, ми́рну, Божéственных Тайн причáстну, и всем, на вся́ком ме́сте, во

вся́кой ско́рби и обстоя́нии тре́бующим Его́ человеколю́бия и по́мощи, вели́кую Свою́ пода́ст ми́лость, да благода́тию Бо́жиею и твои́м те́плым предста́тельством, душе́ю и те́лом всегда́ здра́ви пребыва́юще, сла́вим ди́внаго во святы́х Свои́х Бо́га Изра́илева, не удаля́ющаго по́мощи Своея́ от нас всегда́, ны́не и при́сно, и во ве́ки веко́в, ами́нь.

Молитва вторая великомученице Варваре Илиопольской

Прему́драя и всекра́сная свята́я великому́ченице Христо́ва Варва́ро! Блаже́нна еси́, я́ко Преми́рная му́дрость Бо́жия плоть и кровь не яви́ тебе́, но Сам Бог Оте́ц Небе́сный, И́же тебе́, ве́ры ра́ди от неве́рнаго отца́ оста́вленную, изгна́нную и умерщвле́нную, в дщерь Себе́ возлю́бленную прия́т; за тле́нное земна́го име́ния насле́дие пло́ти нетле́ние дарова́; труды́ му́ченическия упокое́нием Небе́снаго измени́ Ца́рствия; вре́менное твое́ житие́, сме́ртию Его́ ра́ди пресече́нное, сицево́ю воспросла́ви по́честию, я́ко ду́шу с ли́ки Небе́сных вчини́ духо́в, те́ло же, на земли́ в хра́ме их а́нгельском положе́нное, а́нгелом запове́да сохрани́ти це́ло, че́стно и многочуде́сно. Блаже́нна еси́, Христу́ Сы́ну Бо́жию, Жениху́ Небе́сному, уневе́щанная Де́во, Его́же добро́ты твоея́ Рачи́теля име́ти жела́ющи, всю себе́ страда́нием, ра́нами, удо́в ре́занием и са́мыя главы́ усече́нием, а́ки тва́рьми дража́йшими, потща́лася еси́ украси́ти: да та́ко, я́ко жена́, ве́рна главе́ свое́й — му́жу, Христу́ ду́хом и те́лом соедини́шися неразлу́чно, глаго́лющи: обрето́х, Его́же возлюби́ душа́ моя́, удержа́х Его́ и не оста́вих Его́. Блаже́нна еси́, я́ко Святы́й Дух на тебе́ почи́л есть, и́мже духо́вными духо́вная разсужда́ти нау́чена, вся ду́хи лука́вствия во и́долех я́ко па́губныя отри́нула еси́ и Еди́наго Бо́га Ду́ха позна́вши, я́ко и́стинная покло́нница, ду́хом и и́стиною кла́нятися изво́лила еси́, пропове́днически глаго́лющи: “Тро́ицу чту, Еди́но Божество́”. Сию́ Святу́ю Тро́ицу, Ю́же в животе́ и сме́рти испове́данием и страда́нием

свои́м просла́вила еси́, умоли́ о мне, предста́тельнице моя́, я́ко да и аз всегда́ тро́йственною ве́ры, любве́ и наде́жды добродете́лию Ту́южде Свя́ту́ю Тро́ицу почита́ю. И́мам свети́льник ве́ры, но пра́зден благи́х дел еле́а: ты, му́драя де́во, страда́льческую плоть твою́, кро́ве испо́лненную и ра́нами пролива́ющуюся, а́ки свети́льник иму́щая, даждь от еле́а твоего́, да тем душе́вную мою́ свещу́ украси́вши, сподо́блюся по тебе́ в Черто́г Небе́сный. Пресе́льник аз есмь на земли́ и пришле́ц, я́коже вси отцы́ мои́; благ ве́чных насле́днице и блаже́нная ве́чери в Ца́рствии Небе́снем прича́стнице, я́ко в стра́нствии жития́, Трапе́зы Боже́ственныя угоде́ния, си́це и во исхо́де от ми́ра жела́емаго сподо́би мя напу́тствования; и егда́ в коне́ц сном сме́рти начну́ усыпа́ти, косни́ся тогда́ изнемога́ющия пло́ти моея́, я́ко иногда́ А́нгел Илии́, глаго́лющи: воста́ни, я́ждь и пий: я́ко да благода́тию Боже́ственных Те́ла и Кро́ве Тайн укрепле́н преиду́ в кре́пости я́ди тоя́ дале́кий путь сме́рти, да́же до Горы́ Небе́сныя: и та́мо, Его́же ты чрез три окна́ ба́нныя пре́жде ве́рою Бо́га Тро́ицу узре́ла еси́, Сего́ ку́пно с тобо́ю лице́м к лицу́ да удосто́юся ви́дети и сла́вити Его́ в неконча́емыя ве́ки. Ами́нь.

Житие на преподобния наш отец Иоан Дамаскин († 776 г.)

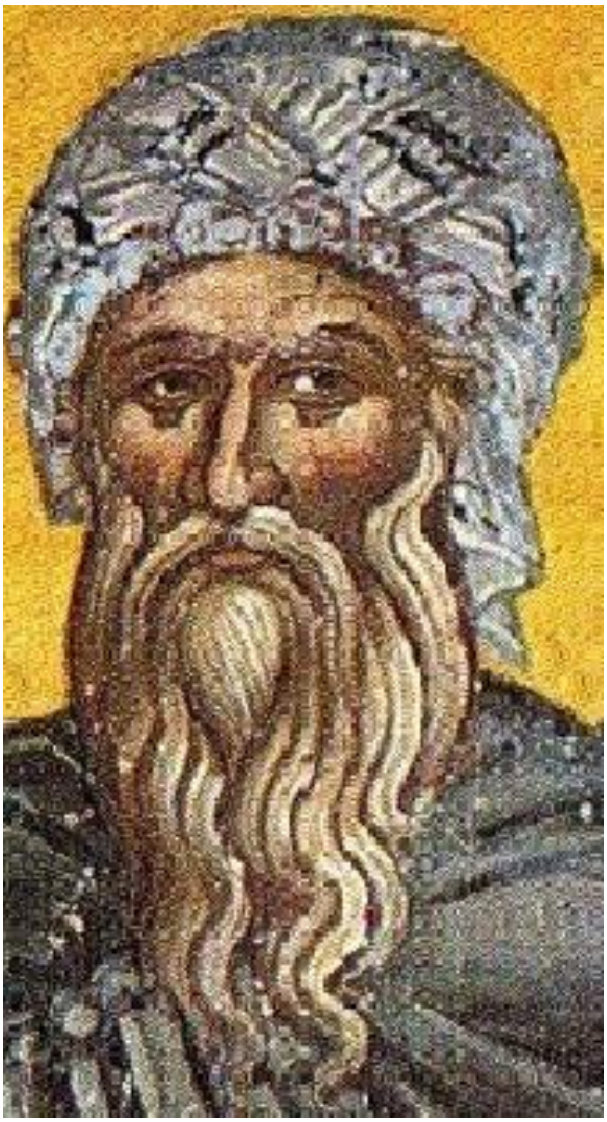

Свети преподобни Иоан Дамаскин. Фрагмент от стара стенопис от Света Гора-Атон

Преподобният Иоан Дамаскин се родил в столицата на Сирия - Дамаск. Родителите му били знатни и благочестиви хора, чиято пламенна вяра в Христа, изпитана в скърби и изкушения, се явила по-крепка и скъпоценна от тленното, макар и изпитано в огън, злато. Времената тогава били тежки. Сараците завладели тази страна и като превзели Дамаск, причинявали на християните всякакви беди - едни убивали, други продавали в робство и на никого не позволявали открито да изповядва Христа. В това време родителите на Иоан, закриляни от Божия Промисъл, запазили живота, здравето и имота си. Те опазили и светата вяра, защото Бог им дарувал

възможността да получат благоволението на сарацините, както някога сподобил Иосиф с благоволението на египтяните и Даниил - с благоволението на вавилонците, така че злочестивите агаряни не забранявали на родителите на свети Иоан да вярват в Христа и открито да прославят Неговото свято име. Освен това, те поставили бащата на свети Иоан за градски съдия и началник на постройките. Живеейки в такова благополучие, той направил много добрини и на своите единоверни братя: откупувал пленените, освобождавал от оковите и избавял от смърт затворените в тъмница и на всички страдащи подавал ръка за помощ. Родителите на преподобния били в Дамаск сред агаряните, като светилници в нощта и като искра в пепел. А те били запазени от Бога именно за това, чрез тях да изгрее в Христовата Църква светилникът, който просвещава целия свят - блаженият Иоан Дамаскин. Родили го по плът, те побързали да го направят и дете на светлината чрез кръщението, което било доста трудно в онези времена. Агаряните не позволявали на никого да приема свето кръщение. Но родителите на преподобния безпрепятствено възродили своето дете чрез банята на кръщението и му дали име, което означава “Божия благодат”. Бащата на детето много се грижел то да бъде възпитано в доброто учение и да не се научи на сарацинските обичаи - нито на воинска храброст, нито на лов на зверове, нито на каквото и да било друго светско изкуство, но - на кротост, смирение, страх Божий и на познанието на Божествените Писания. Затова той усърдно молел Бога да изпрати мъдър и благочестив човек, който да бъде за сина му добър учител и наставник в добрите дела. Бог чул молитвите му и той получил желания наставник по следния начин:

Дамаските разбойници често нападали съседните страни, отвеждали в плен много християни и след като ги довеждали в своя град, едни продавали по пазарите като роби, а други

убивали. Веднъж те пленили монах на име Козма, който произхождал от Италия. Той бил благообразен по вид и прекрасен по душа. Решили да го продадат на пазара заедно с останалите пленници. А тези от пленниците, които разбойниците поискали да погубят с меч, паднали в нозете на монаха и със сълзи го умолявали да се помоли на Бога за техните души. Като видели каква почит отдават на монаха обречените на смърт, сарацините го попитали с какъв сан и титла се е ползвал в своето отечество сред християните.

А той отговорил:

- Аз не съм имал никакъв сан, дори не се удостоих със свещенство. Аз съм само грешен монах, който е учен във философията, не само в християнската, но и в тая, която са измислили езическите мъдреци!

След като казал това, монахът горчиво заплакал. Недалеч стоял бащата на Иоан. Като видял плачещия старец и познал по дрехата му, че е монах, той се приближил до него и желаейки да го утеши, му казал:

- Напразно, човече Божий, скърбиш за това, че си загубил света, от който отдавна си се отрекъл и за който си умрял, както виждам от твоя вид и от дрехата ти.

- Аз плача - отговорил монахът - не задето съм загубил света. За него, както ти сам каза, аз съм умрял и не се грижа за нищо мирско, като зная, че има друг живот - по-добър, безсмъртен и вечен, който е приготвен за Христовите раби и който се надявам и аз да получа с Божията помощ. Но аз плача за това, че си отивам от тоя свят бездетен и не оставям след себе си наследник.

Изумен от думите на монаха, бащата на Иоан казал:

- Отче, ти си монах, посветил си се на Бога, за да пазиш

чистота, а не за да раждаш деца. Защо скърбиш, че нямаш деца?

Монахът отговорил:

- Ти не разбираш, господарю, това, което ти казах. Аз говоря не за плътски син и не за земно наследство, а за духовно. Аз, както ти сам виждаш, съм беден монах и нищо не притежавам, но у мен има голямо богатство от мъдрост, с което аз се обогатих, като от младини се трудех с Божията помощ. Аз изучих разните човешки науки: риторика, диалектика, философията на Стагирит и на сина на Аристон, музикалното изкуство, добре изучих движението на небесните тела и звездите, така че от красотата на творението и от неговото премъдро устройство мога да дойда до по-ясното познание на Самия Творец. Накрая аз добре изучих учението на гръцките и римските богослови за тайните на православието. Получил такива познания, аз никому не ги предадох и сега никого не мога да науча на това, което съм узнал, защото нямам нито време, нито ученик. Мисля, че ще умра тук от меча на агаряните и ще се явя пред моя Господ като дърво, което не е принесло плод, или като роба, който заровил в земята таланта на своя господар. Ето защо плача и ридая. Както мъжете, намиращи се в съпружество, скърбят, когато нямат деца по плът, така и аз скърбя и тъжа, тъй като нямам нито един духовен син, който да бъде след мен наследник на моето богатство от мъдрост.

Щом чул тия думи, бащата на свети Иоан се зарадвал, задето намерил отдавна желаното от него съкровище, и казал на стареца:

- Не тъгувай, старче! Бог може да изпълни желанието на твоето сърце.

След това той побързал да отиде при сарацинския княз,

паднал в нозете му и горещо го помолил да му даде пленения монах. Князът не му отказал: той му предал този дар, който действително бил по-скъпоценен от всякакви други дарове. С радост Сергий завел блажения Козма в своя дом и го утешил след неговото дълго страдание, като му предоставил всякакви удобства и покой.

- Отче - казал му той, - бъди господар в моя дом и съучастник на всички мои радости и скърби!

И добавил още:

- Ето - Бог не само ти дарува свободата, но и изпълни твоето желание. Аз имам тези две деца: единият е моят син по плът - Иоан, а другият - сираче от дете, родом от Иерусалим, което аз приех като свой син. Той има еднакво с твоето име, защото също се нарича Козма. Моля те, отче, научи ги на мъдрост и на добри нрави и ги поучи във всяко добро дело, направи ги свои духовни синове, възроди ги и ги възпитай с ученията си и ги остави след себе си наследници на това духовно богатство, което никой не би могъл да им отнеме.

Блаженият старец Козма извънредно се зарадвал, прославил Бога и се заел с усърдие да възпитава и учи двете деца. А децата от своя страна били разумни, усвоявали всичко, което им преподавал учителят, и успешно се учели. Иоан, подобно на летящ във висините орел, постигал високите тайни на ученията, а неговият духовен брат Козма - подобно на кораб, бързо носещ се при попътен вятър - усвоявал дълбината на мъдростта. Така учейки усърдно и старателно, в кратко време те възпитали себе си в премъдростта, изучили граматиката, философията и аритметиката и станали подобни на Питагор и Диофант; те изучили и геометрията така, че били подобни на Евклид. За това, как се усъвършенствали в поезията, свидетелстват съставените от тях църковни песнопения и стихове. Двамата не пренебрегнали и астрономията, а също

така добре изучили и богословските тайни. Освен това те се научили и на добри нрави и на добродетелен живот и станали напълно съвършени в знанието на духовната и светската мъдрост. Особено преуспявал Иоан. От него се удивявал самият учител, когото той надминал в някои области на премъдростта. Иоан бил велик богослов, за което свидетелстват неговите боговдъхновени и богомъдри книги. Но той не се гордеел със своята мъдрост. Както отрупаното с плод дърво - колкото по-големи стават плодовете му, толкова по-ниско до земята навежда клоните си; така и Иоан - колкото повече преуспявал в мъдростта, толкова по-малък считал себе си и умеел да укротява суетните мечтания на младостта и страстните помисли, а душата си разпалвал като светилник, напълнен с елей, с огъня на Божественото желание.

Веднъж учителят Козма казал на Иоановия баща:

- Твоето желание, господарю, се изпълни. Твоите деца добре се изучиха, така че вече превъзхождат и мен в мъдростта: за такива ученици не е достатъчно да бъдат равни на своя учител. Благодарение на голямата си памет и непрестанни трудове, те постигнаха в съвършенство цялата глъбина на премъдростта, а Бог преумножи техните дарования. Те нямат нужда да ги уча повече, тъй като вече и сами са способни да учат другите. Затова те моля, господарю, пусни ме да отида в манастир, където аз самият да стана ученик и да се науча на висша мъдрост от съвършените монаси. Мирската философия, която аз изучих, ме отпраща към духовната философия, която е по-висша и чиста от мирската, защото тя принася полза и спасява душата.

Щом чул това, Сергий се натъжил, понеже не желаел да се лиши от този достоен и мъдър наставник. Но той не се осмелил да задържи стареца при себе си, тъй като не искал да го натъжава. Изпълнил желанието му и след като го възнаградил

щедро, го пуснал да си върви с мир. Монахът отишъл в лаврата на преподобни Сава и след като благополучно живял там до смъртта си, отишъл при съвършената Премъдрост - Бога. След няколко години умрял и Сергий. Сарацинският княз повикал Иоан при себе си и му предложил да го направи свой пръв съветник. Той отказвал, тъй като имал друго желание - да служи в безмълвие на Бога. Но бил длъжен да се подчини и против желанието си да приеме началстването. Той получил в град Дамаск власт, по-голяма дори от властта на неговия баща.

По това време в Гърция царувал Лъв Исаврянин, който като звяр и подобно на ревящ лъв въстанал срещу Божията Църква. Той изхвърлял иконите от светите храмове и ги предавал на огън, а православно вярващите и покланящите се на светите икони безмилостно и жестоко изтезавал. Щом чул за това, Иоан пламнал от ревност по благочестието, подражавайки на Илия Тесвитянина и на своя едноименник Иоан - Христовия Предтеча. Като взел меча на Словото Божие, той се заел да отсече с него еретическото мъдруване на нечестивия цар. Свети Иоан изпратил много послания за почитането на светите икони на тези правоверни, които познавал. В тези послания - въз основа на Свещеното Писание и древното предание на богоносните отци - той мъдро учел как трябва да се отдава дължимото поклонение на светите икони. Иоан молел тези, на които пишел, да показват неговите послания на другите си единоверни братя, за да ги утвърдят в православието. Така светият се стремял да изпълни цялата вселена със своите боговдъхновени послания. Като се разпространили по цялото гръцко царство, те утвърждавали православните в благочестието, а еретиците поразявали като с остен. Слухът за това достигнал до самия цар Лъв. Като не понесъл изобличението на своето нечестие, той събрал при себе си единомишлените си еретици и им заповядал да се преторят на последователи на благочестието, да издирят

между православните някое от посланията на Иоан, написано от неговата собствена ръка, и да ги помолят да им го прочетат, уж за тяхна полза. След много старания съучастниците на този злобен замисъл намерили у вярващите едно послание, написано собственоръчно от Иоан и след като с измама успели да се сдобият с него, го предали в ръцете на царя. А царят поръчал на изкусни писци, като гледат от писмото на Иоан, да напишат със същите букви послание от името на Иоан до него - цар Лъв, сякаш че е написано собственоръчно от Иоан и е изпратено от Дамаск. Това послание имало следното съдържание:

“Радвай се, царю, и аз се радвам на твоята власт в името на общата наша вяра, и въздавам поклонение и подобаваща почит на твоето царско величие. Известявам те, че нашият град Дамаск, който се намира в ръцете на сарацините, се охранява слабо и няма силна стража, войската в него е слаба и малобройна. Умолявам те, бъди милостив към този град, заради Бога, и изпрати храбрата си войска. Като даде вид, че има намерение да отиде на друго място, тя може неочаквано да нападне Дамаск и тогава лесно ще вземеш града под своя власт. В това много ще ти помогна и аз, защото градът и цялата страна са в мои ръце.”

Като написал до себе си това писмо от името на Иоан, хитрият цар заповядал да напишат следното писмо от негово име до сарацинския княз:

“Мисля, че няма нищо по-добро от това, да имаме мир и дружба помежду си, защото да се пазят мирните обещания е твърде похвално и угодно на Бога. Затова аз желая да запазя мира, който сключих с тебе, честен и верен докрай. Но един християнин, който живее в твоята държава, с честите си писма до мене ме подтиква да наруша мира и ми обещава да предаде град Дамаск в мои ръце без усилия, ако аз неочаквано изпратя

войската си. Изпращам ти едно от писмата, които ми написа този християнин. Това ще те убеди в моето приятелство; а в този, който се осмелява да ми пише така, ти ще видиш измяна и вражда и ще го накажеш както знаеш.”

Нечестивият цар изпратил двете писма по един свой приближен до сарацинския княз в Дамаск. След като ги получил и прочел, князът извикал Иоан и му показал лъжливото писмо, което уж било писано до цар Лъв. Иоан прочел и разгледал писмото, а после казал:

- Буквите върху тази хартия донякъде приличат на тези, които изписва моята ръка, но не моята ръка е писала това, защото на мен дори и на ум не ми е идвало да пиша на гръцкия цар. Не може да бъде никога това, да служа на моя господар с лукавство.

Той разбрал, че това е дело на вражеската и зла еретическа хитрост. Но князът се изпълнил с ярост и заповядал да отсекат дясната ръка на невинния Иоан. Иоан горещо умолявал княза да почака и да му даде време, за да му покаже своята невинност и ненавистта, която изпитва към него злият еретически цар Лъв, но не постигнал успех. Силно разгневеният княз заповядал наказанието да се изпълни незабавно. Тогава отсекли дясната ръка на свети Иоан - тази ръка, която укрепявала правоверните в Бога. Тази ръка, която изобличавала със своите писания ненавиждащите Господа, която писала за почитанието на иконите, била обагрена със собствената си кръв. След изпълнението на наказанието, ръката била повесена на пазара сред града, а самият Иоан, изнемогнал от болка и от загубата на кръв, бил отведен в своя дом. Когато настъпила вечерта, узнавайки, че гневът на княза се е уталожил, блаженият изпратил да му предадат следната молба:

- Моята болка се увеличава и невъобразимо ме измъчва; не

мога да се утеша, докато отсечената ми ръка виси на площада. Моля те, господарю мой, заповядай да ми върнат ръката, за да я погреба в земята; защото мисля, че когато тя бъде погребана, аз ще получа облекчение на болката си.

Мъчителят се вслушал в молбата му и заповядал да свалят ръката от тържището и да я върнат на Иоан. Иоан взел отсечената си ръка и влязъл в своята молитвена стая. Там той паднал на земята пред светата икона на Пречистата Божия Майка, изобразена с Богомладенеца на ръце, допрял отсечената си ръка до нейната става, и започнал да се моли, плачейки и въздишайки от дълбината на сърцето си:

- Владичице, Пречиста Майко, която роди моя Бог! Ето, дясната ми ръка е отсечена заради божествените икони. Ти знаеш кое е разгневило Лъв. Побързай да ми се притечеш на помощ и изцели ръката ми! Десницата на Всевишния, която се въплъти от тебе, заради твоите молитви извършва много чудеса. Затова се моля, та Той и моята десница да изцели, заради твоето застъпничество! О, Божия Майко! Нека тази моя ръка да напише това, което ти самата позволиш - за възхвала на тебе и твоя Син, и да помогне със своите писания на православната вяра. Ти можеш да направиш всичко, което поискаш, защото ти си Божия Майка!

Молейки се със сълзи така, той заспал и видял в съня си Пречистата Божия Майка, която погледнала от иконата към него със светли и милостиви очи и му казала:

- Твоята ръка сега е здрава, за останалото не скърби, но усърдно се труди с нея, както ми обеща! Направи я перо на бързописец!

Щом се събудил, свети Иоан опипал ръката си и видял, че тя е напълно изцелена. Той духом се зарадвал в Бога - своя Спасител и заради Неговата Пренепорочна Майка, задето

Всемогъщият извършил такова чудо над него. Блаженият станал, издигнал ръцете си към небето и благодарил на Бога и на Божията Майка. И се радвал през цялата тази нощ, заедно с целия си дом, пеейки на Бога нова песен:

- “Твоята десница, Господи, се прослави със сила”. Твоята десница изцели моята отсечена десница и ще съкруши враговете, които не почитат Твоя честен образ и образа на Твоята Пречиста Майка! И ще унищожи чрез нея враговете, които унищожават иконите, за да се възвеличи Твоята слава!

Докато Иоан се радвал така и пеел благодарствени песни, заедно с домашните си, съседите му чули това и като узнали причината за неговата радост и веселие, извънредно се удивили. Скоро узнал за станалото и сарацинският княз. Той веднага извикал Иоан при себе си и му заповядал да му покаже отсечената си ръка. На рамото, където била отсечена ръката, стоял подобен на червена нишка белег, който останал по благоизволението на Божията Майка, като доказателство, че ръката на блажения действително е била отсечена. Щом видял това, князът попитал:

- Кой лекар и с какво лекарство така добре присъедини ръката ти към тялото и така бързо я оживи и изцели, сякаш че тя никога не е била отсичана и мъртва?

Иоан не скрил чудото и пред всички разказал за него:

- Моят Господ, Всемогъщият Лекар, чу по застъпничеството на Своята Пречиста Майка моята гореща молитва, изцели със Своята всемогъща сила моята рана и направи здрава ръката, която ти заповяда да отсекат.

Тогава князът възкликнал:

- Горко ми! Като не разбрах клеветата, аз несправедливо те осъдих и наказах, без да имаш някаква вина, добри човече.

Моля те, прости ни, задето ние така бързо и неразумно те осъдихме, приеми от нас предишния си сан и чест и бъди отново наш пръв съветник. Отсега нататък без теб и без твоя съвет не ще се извършва нищо в нашата държава!

Но Иоан паднал в нозете на княза и дълго го умолявал да го освободи от тези задължения и да не го възпрепятства да последва своя Господ, заедно с монасите, отрекли се от себе си и взели върху си Господнето иго. На княза пък не му се искало да го пусне. Той се стремял да убеди Иоан да остане началник в неговия дом и разпоредник над цялата му държава. Те дълго спорели помежду си: един друг се умолявали и се надпреварвали в молбите си. С голям труд Иоан постигнал своето: макар и не веднага, но все пак князът му дал свободата да прави каквото желае.

Тогава той се върнал в дома си и веднага раздал несметното си богатство на нуждаещите се, пуснал робите си на свобода, а сам той и неговият съученик Козма заминали за Иерусалим. Там Иоан се поклонил на светите места, после отишъл в лаврата на свети Сава и започнал да умолява игумена да го приеме, като някоя заблудена овца, и да го приобщи към своето избрано стадо. Игуменът и всичките братя познали свети Иоан, понеже той бил вече известен и поради неговата власт, висок сан и голямата му премъдрост, го познавали всички. Игуменът се зарадвал, че такъв човек е избрал смирението и нищетата и е пожелал да стане монах. Той го приел с любов и извикал един от братята, най-опитния и усърден в подвизите, желаейки да повери Иоан под неговото ръководство, за да го научи на духовното любомъдрие и на монашеските подвизи. Но братът се отказал, понеже не желаел да бъде учител на този човек, който със своята ученост превъзхождал мнозина. Игуменът извикал друг монах, но и той не пожелал да се заеме с това. По същия начин - и третият, и четвъртият и всички други отказали, тъй като всеки от тях се

съзнавал като недостоен да бъде наставник на такъв премъдър мъж. Освен това, всички се стеснявали и от знатността на Иоан. Най-накрая извикали и един прост по нрав, но разумен старец. Той се съгласил да стане наставник на Иоан. Като го приел в своята килия и желаейки да положи в него основата на добродетелния живот, старецът най-напред му дал следните правила: нищо да не прави по своя воля, да принася на Бога като благоугодна жертва трудове и усърдни молитви, и непрестанно да пролива сълзи, ако желае да очисти греховете на отминалия си живот, защото това пред Бога е по-ценно от всеки скъп тамян. Тези правила се отнасяли за телесните трудове. А за това, което се отнася до душата, старецът дал на Иоан следните правила: да няма в ума си нищо мирско; не само да не си представя във въображението някакви неприлични образи, но и да пази ума си недокоснат и чист от всяко суетно пристрастие и пуста гордост; да не се хвали с мъдростта си и с познанията си и да не мисли, че би могъл да постигне всичко в съвършенство и докрай; да не се домогва до някакви откровения и познания на съкровените тайни; да не се надява до края на живота си на това, че разумът му е непоколебим и че не може да сгреши и да падне в заблуждение, а напротив - нека да знае, че неговата мисъл е немощна и че разумът може да греши, а поради това да не допуска помислите си да се разсейват, но да се старае да ги съсредоточи в едно, та по този начин умът му да се просвети от Бога, душата му да се освети и тялото да се очисти от всяка сквернота; тялото и душата му да се съединят с ума и да бъдат трите образ на Светата Троица, та да стане човек - нито плътски, нито душевен, но във всичко духовен, и да живее не според душата и тялото, а според ума (духа). Такива правила установил духовният отец за своя духовен син и ученик, като добавил още и следните думи:

- Не само на никого не пиши писма, но дори и не говори за

каквото и да било от светските науки. Пази мълчание, като присъединяваш към него разсъждение; защото ти знаеш, че не само нашите философи учат на мълчание, но и Питагор учел учениците си дълго време да прекарват в мълчание. И не мисли, че да се говори не навреме е по-добро благо. Послушай Давид, който казва: “мълчах дори за доброто”. А каква полза е получил той от това? - Чуй: “Пламна сърцето ми в мене”, тоест - от огъня на Божествената любов, който се разгорял в пророка чрез размишлението за Бога.

Наставлението на стареца паднало, като семе в добра земя, в сърцето на Иоан и се вкоренило в него, понеже той през цялото време, докато живеел при този боговдъхновен старец, внимателно изпълнявал всичките му наставления и се подчинявал на неговите заповеди, имайки нелицемерно послушание, без да прекослови и без всякакъв ропот; дори в мислите си той никога не се противил на заповедите на стареца. Ето какво начертал той в сърцето си, като върху скрижали: Всяка заповед на отеца, според апостолското учение, трябва да се изпълнява “без гняв и съмнение”. Та и каква ще е ползата за този, който се намира в послушание, ако има в ръцете си дела, а на устата - ропот, ако изпълнява нареждането, а с езика си или ума си прекослови? И кога този човек ще стане съвършен? Никога. Напразно такива хора се трудят и мислят, че живеят добродетелно. Като съединяват послушанието с ропот, те носят в сърцето си змия.

А блаженият Иоан, като истински послушник, безропотно изпълнявал всички възлагани му трудове.

Веднъж старецът, като желаел да изпита неговото послушание и смирение, събрал много кошници, с плетенето на които те се занимавали, и му казал:

- Чух, чедо, че в Дамаск кошниците се продават по-скъпо, отколкото в Палестина, а у нас в килиите ни има голям

недостиг, дори и за най-необходимото, както сам виждаш. И така - вземи тия кошници, иди по-скоро в Дамаск и ги продай там. Но не ги продавай по-евтино от определената цена.

А старецът определил много по-висока цена за кошниците, отколкото те действително стрували. Истинският послушник нито с дума, нито дори в ума си, не се противопоставил на това; не казал, че кошниците не струват определената от стареца цена и че пътят е прекалено дълъг. Той не си и помислил, че за него би било срамно да отиде в този град, където всички го познават и където по-рано бил известен на всички със своята власт. Нищо подобно той не казал и не помислил, бидейки подражател на покорния, дори до смърт, Господ Иисус Христос.

След като казал: “Благослови, отче!” и приел благословението на своя духовен отец, той, без да се бави, нарамил кошниците и се запътил към Дамаск. Там, облечен в извехтелите си дрехи, ходел из града и ги продавал по пазарите. Тези, които желаели да си купят кошници от него, го питали колко струват и щом узнавали високата им цена, започвали да му се надсмиват и да го подиграват. А някои го оскърбявали и издевателствали над него. Познатите на блажения не могли да го разпознаят, тъй като той, който някога носел златотъкани одежди, сега бил облечен в бедняшка дреха, а лицето му се било изменило от строгия пост: страните му били хлътнали и красотата му - повяхнала. Но един от жителите на града, който преди бил слуга в дома на Иоан, се вгледал внимателно в лицето на светията и след като го познал, извънредно се учудил на бедняшкия му вид. Трогнат от сърце, той отишъл при Иоан, без да се издаде, че го е познал, и купил от него всички кошници на цената, която била определена от стареца на преподобния. Той направил това не защото се нуждаел от кошниците, а понеже бил трогнат от човека, който заради Бога оставил голямата си

слава и богатство и приел върху си такова смирение и нищета. След като взел парите за кошниците, Иоан се върнал при своя отец, както се връща победител от война, тъй като с послушанието и смирението си той повалил на земята своя враг - дявола, а с него - и гордостта и суетната слава.

След известно време умрял един монах от лаврата. Неговият роден брат, който останал сам след смъртта му, неутешимо тъгувал за него. Иоан дълго го утешавал, но не могъл да утеши безкрайно натъжения и опечален брат, който със сълзи започнал да умолява Иоан да напише умилителна надгробна песен за неговия брат, която да го утеши и да смекчи скръбта му. Иоан дълго време отказвал, понеже се боял да наруши заповедта на стареца, който му бил заповядал да не прави нищо, без той самият да му го е наредил. Но скърбящият брат не преставал да го умолява, говорейки му:

- Защо не се смиляваш над моята скръбна душа и не ми даваш поне това лекарство, което да смекчи моята голяма сърдечна болка? Ако ти беше лекар на тялото и аз бях поразен от някаква телесна болест, нима тогава, ако те бях помолил да ме лекуваш, ти, имайки тази способност, би ме отхвърлил и би ме оставил да умра от болестта си? Нямаше ли да даваш отговор пред Бога заради мен, понеже си можел да ми помогнеш и не си го сторил? А сега аз страдам много повече поради сърдечната си болка и търся от теб съвсем малка помощ, а ти ме пренебрегваш. А ако умра от скръб, тогава ти не ще ли си още по-виновен заради мен пред Бога? Ако ти се боиш от заповедта на стареца, в такъв случай аз така ще скрия написаното от тебе, че твоят старец няма да узнае и да чуе за това.

Накрая, трогнат от думите на нещастния, Иоан се съгласил да изпълни желанието му и написал следните надгробни тропари: “Кая житейская сладость”, “Вся суета человеческая”,

“Человецы, что всуе мятемся” и други, които и досега се пеят в църквата, по време на погребалния чин.

Веднъж, когато старецът бил излязъл от килията си, Иоан останал в нея и запял тропарите, които сам бил съставил. След известно време старецът се върнал и щом се приближил до килията, чул пението на Иоан. Тогава той побързал да влезе и с гняв му заговорил:

- Защо така бързо забрави своите обещания и вместо да плачеш, се радваш и се веселиш, като седиш и пееш някакви песни?

Иоан му обяснил коя е причината за неговото пеене и след като разказал на стареца как е бил принуден от сълзите на скърбящия брат да напише песнопения, паднал ничком на земята пред него и започнал да го моли за прошка. Но старецът бил неумолим и твърд като камък и веднага го изгонил от килията си, като не желаел повече да бъде наставник на блажения. Изгонените Иоан си спомнил за изгонването на Адам от рая, заради неговото непослушание, и горчиво заплакал, стоейки пред килията на стареца, както някога Адам - пред рая. После той отишъл при няколко други отци, които познавал като съвършени в добродетелта, и започнал да ги умолява да отидат при стареца и да го помолят той да прости неговото съгрешение. Те се съгласили, отишли при стареца и го помолили да прости на своя ученик и да го приеме отново в килията си. Но старецът останал непреклонен пред техните молби. Един от отците му казал:

- Наложи върху съгрешилия епитимия, но не го отлъчвай от себе си!

Тогава старецът казал:

- Ето каква епитимия му налагам, ако той желае да получи

прошка за своето непослушание: нека да изчисти и измие със собствените си ръце отходните места на всичките килии в лаврата.

Отците се засрамили от думите на стареца и смутени си тръгнали оттам, удивявайки се на твърдия и непреклонен нрав на стареца. Иоан ги пресрещнал и след като им се поклонил според обичая, ги попитал какво им е казал неговият отец. Като му разказали за суровостта на стареца, те в началото не се осмелили да му кажат какво той му е възложил, за да го изпита; смущавали се да му предадат заповедта на стареца. Но Иоан настойчиво и неотстъпно ги умолявал да му кажат какво му е възложил неговият отец и когато накрая узнал това, неочаквано за тях се възрадвал, като приел с охота възложеното му наказание, независимо че то било позорно. Той на часа приготвил съдове и пособия и се заел усърдно с изпълнението на заповедта, докосвайки се до нечистотата с тези ръце, които по-рано мажел с различни благоухании аромати, и омърсявайки с нечистотии тази десница, която била изцелена по чудесен начин от Пречистата Богородица. Такова дълбоко смирение показал този чуден мъж и истински послушник! Умилил се старецът, като видял смирението на Иоан, и като дошъл при него, прегърнал го и започнал да го целува по главата, раменете и ръцете, викайки радостно:

- О, какъв страдалец в Христа родих! Ето го истинският син на блаженото послушание!

А Иоан, като се засрамил от думите на стареца, паднал ничком пред него, все едно че се намирал пред Бога, и без да се самопревъзнася от похвалните думи на своя отец, но смирявайки се още повече, го помолил да му прости неговото прегрешение. Като хванал Иоан за ръката, старецът го въвел в килията си. Иоан толкова се радвал, като да бил върнат в самия рай, и заживял в единомислие със стареца, както по-

преди.

След немного време Владичицата на света, Пречистата и Преблагословена Дева, се явила насън на стареца и му казала:

- Защо заграждаш извора, от който трябва да тече сладка и изобилна вода: вода, която е по-добра от тази, която изтече от камъка в пустинята; вода, от която желаеше да пие Давид и която Христос обеща на самарянката? Не пречи на извора да тече! Той ще потече обилно и ще напои цялата вселена, ще покрие морето от ереси и ще ги претвори в чудна сладост. Нека жадуващите да пият от тази вода и тези, които не притежават среброто на чистия живот, нека да продадат пристрастията си и с подражанието си на добродетелта на Иоан, нека придобият чрез нея чистотата на вярата и делата! Иоан ще вземе пророческите гусли, Давидовия псалтир, ще запее нови песни на Господа Бога и ще надмине Моисей и песента на Мариам! В сравнение с тях безполезните песни на Орфей, за които се разказва в басните, са нищо. Неговата песен ще е духовна и небесна и той ще подражава на херувимските песнопения. Той ще направи иерусалимските църкви подобни на девойки, които танцуват с тимпани, за да пеят на Господа, възвестявайки смъртта и възкресението на Христа. Той ще напише догматите на православната вяра и ще изобличи еретическите лъжеучения. От сърцето му ще се излее благо слово и ще изрече пречудните дела на Царя!

На сутринта старецът извикал Иоан и му казал:

- О, чедо на Христовото послушание! Отвори устата си и каквото Светият Дух е написал в сърцето ти, кажи с устата си: нека те да разкрият премъдростта, която ти си придобил чрез размишлението за Бога! Отвори устата си не за приказки, а за словата на истината, не за гадания, а за догматите. Насочи словата си към сърцето на Иерусалим, което съзерцава Бога, тоест към омиротворената Църква! Говори не пусти думи,

разсейващи се във въздуха, но тези, които Светият Дух е начертал в сърцето ти! Възлез на високия Синай на Боговидението и на откровението на Божествените тайни и заради великото си смирение, по пътя на което ти слезе до най-последните дълбини, възлез сега на църковната планина и проповядвай, като благовестиш на Иерусалим! Издигни високо гласа си, защото славни неща ми каза за тебе Божията Майка! А на мене прости, задето досега ти пречех поради моята грубост и невежество!

Оттогава блаженият Иоан започнал да пише божествените си книги и да съставя сладкозвучни песнопения. Той съставил песните на Октоиха, с който, като с духовно свирало, и досега весели Божията Църква. Първата си книга Иоан започнал със следните думи: “Твоя победительная десница благолепно в крепости прославися” (Твоята победна десница се прослави благолепно в сила.)

А по случай чудесното изцеление на дясната му ръка, той, във възторг от радост, така възкликнал към света Богородица: “О тебе радуется, Благодатная, всякая тварь” (За тебе се зарадва, Благодатна, всяка твар.)

Парчето плат, в което била обвита отсечената му ръка, Иоан носел върху главата си - в спомен на дивното чудо на Пресвета Богородица. Той написал и житията на някои светии; съставил празнични слова и много умилителни молитви, изложил догматите на вярата и високите тайни на богословието. Светият писал и срещу еретиците, особено - срещу иконоборците. Той е написал и други душеполезни съчинения, с които вярващите и досега се насищат, като с духовна храна, и от които пият, като от сладък поток.

В тези свои трудове преподобният Дамаскин бил поощряван от блажения Козма, който израснал заедно с него и учил с него при един учител. Той го подтиквал да напише своите

божествени книги и църковни песнопения и сам му помагал в това. Впоследствие Козма бил ръкоположен от Иерусалимския патриарх за Маюмски епископ. А след това същият патриарх извикал при себе си преподобни Иоан и го посветил в презвитерски сан. Но свети Иоан не желаел задълго да остава в света. Бягайки от светската слава, той се върнал в обителта на преподобни Сава и като се уединил в своята килия, подобно на птица в гнездото си, прилежно се занимавал с писането на божествените си книги и с делото на своето спасение. Като събрал всички написани от него книги, Иоан отново ги прочел и старателно изправил в тях това, което счел за нужно да се поправи, особено - в словата и беседите, за да не остане в тях нищо неясно. В такива трудове - полезни за него и важни за Христовата Църква - и в подвизите на монашеството блаженият Иоан прекарал много време, станал съвършен монах и достигнал до святост. След като угодил на Бога така, той отишъл при Христа и Неговата Пречиста Майка и сега, покланяйки Им се не в Техните икони, но съзерцавайки лицата Им в небесна слава, се моли за нас, за да се сподобим и ние с това Божествено съзерцание чрез светите негови молитви и по благодатта на Христа. А на Него, заедно с Всевъзпяваната и Преблагословена Негова Майка, отдаваме чест, слава и поклонение во веки. Амин!

Тропарь преподобному Иоанну Дамаскину

глас 8

Правосла́вия наста́вниче,/ благоче́стия учи́телю и чистоты́,/ вселе́нныя свети́льниче,/ мона́шествующих Богодохнове́нное удобре́ние, Иоа́нне прему́дре,/учёньми твои́ми вся просвети́л еси́, цевни́це духо́вная,// моли́ Христа́ Бо́га спасти́ся душа́м на́шим.

(Наставниче на православието, учителю на благочестието и чистотата, светилниче на вселената, боговдъхновено

одобрение на монашестващите, Иоане премъдри, с твоите учения си просветил всички, тръба духовна, моли Христа Бога да се спасят нашите души.)

Кондак преподобному Иоанну Дамаскину

глас 4

Песнопи́сца и честна́го Богоглаго́льника,/ Це́ркве наказа́теля и учи́теля,/ и врагóв сопротивобóрца, Иоа́нна воспои́м:/ ору́жие бо взем, Крест Госпóдень,/ всю отрази́ ересе́й пре́лесть,/ и я́ко те́плый предста́тель к Бóгу,// всем подае́т прегреше́ний проще́ние.

(Песнописеца и честния богоречивец, наставника и учителя на Църквата и противоборeца на враговете Иоан да възпеем: взел за оръжие Господния кръст, отблъсна цялата прелест на ересите и като топъл застъпник пред Бога на всички подава прощение на прегрешенията.)

Молитва преподобному Иоанну Дамаскину

О, свяще́нная главó, преподóбне óтче, преблаже́нне а́вво Иоа́нне! Не забу́ди убóгих твои́х до концá, но помина́й нас всегдá во святы́х и благоприя́тных моли́твах к Бóгу: помяни́ ста́до твое́, е́же сам упасл еси́, и не забу́ди посеща́ти чад твои́х моли́ за ны, óтче свяще́нный, за де́ти твоя́ духóвныя, я́ко име́яй дерзнове́ние к Небе́сному Царю́: не премолчи́ за ны ко Гóсподу, и не пре́зри нас, ве́рою и любóвию чту́щих тя: помина́й нас недостóйных у Престóла Вседержи́телева, и не преста́й моля́ся о нас ко Христу́ Бóгу, и́бо дана́ тебе́ бысть благода́ть за ны моли́тися. Не мним бо тя су́ща ме́ртва: а́ще бо те́лом и преста́вился еси́ от нас, но и по сме́рти жив сый пребыва́еши, не отступа́й от нас ду́хом, сохраня́я нас от стрел вра́жиих и вся́кия пре́лести бесóвския и кóзней диа́вольских, па́стырю наш дóбрый. А́ще бо и моще́й твои́х ра́ка пред очи́ма

на́шима ви́дима есть всегда́, но свята́я твоя́ душа́ со а́нгельскими во́инствы, со безпло́тными ли́ки, с Небе́сными си́лами, у Престо́ла Вседержи́телева предстоя́щи, досто́йно весели́тся, ве́дуще у́бо тя вои́стину и по сме́рти жи́ва су́ща, тебе́ припа́даем и тебе́ мо́лимся: моли́ся о нас Всеси́льному Бо́гу, о по́льзе душ на́ших, и испроси́ нам вре́мя на покая́ние, да невозбра́нно пре́йдем от земли́ на Не́бо, от мыта́рств же го́рьких, бесо́в возду́шных князе́й и от ве́чныя му́ки да изба́вимся, и Небе́снаго Ца́рствия насле́дницы да бу́дем со все́ми пра́ведными, от ве́ка угоди́вшими Го́споду на́шему Иису́су Христу́: Ему́же подоба́ет вся́кая сла́ва, честь и поклоне́ние, со Безнача́льным Его́ Отце́м, и с Пресвяты́м и Благи́м и Животворя́щим Его́ Ду́хом, ны́не и при́сно, и во ве́ки веко́в. Ами́нь.

В памет на преподобния Иоан Поливотски (VIII в.)

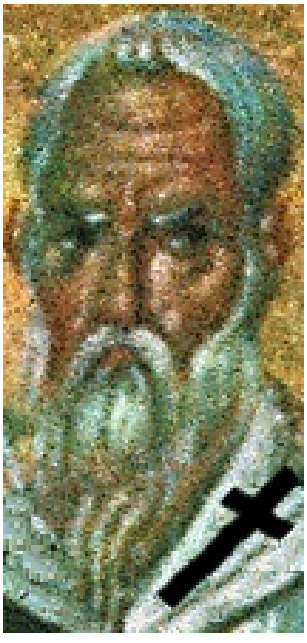

Свети преподобни Иоан Поливотски. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология

Свети Иоан от младини се въздържал от услаждащата езика храна и странял от светските удоволствия, украсявайки живота си преди всичко с пост, целомъдрие и милосърдие. За това той се удостоил да стане Поливотски епископ, след като преминал преди това в законния порядък през всички църковни степени. А когато по този начин му било поверено най-висшето ръководство и грижа за вярващите, той усилил още повече своите подвизи, като към предишните си трудове прибавил нови. В това време император Лъв Исаврянин, който недостойно заемал царския престол, започнал да хули светите икони. Преподобният отец непоколебимо изобличавал нечестието на царя и със своето изповядване на вярата запазил паството си от еретическата заблуда - иконоборството. Веднъж, по време на неговото епископство, агаряните обсадили град Амория, но с Божията помощ били отблъснати. Всички християни, които попаднали в плен при неприятелите, получили свободата си тогава, благодарение на застъпничеството на този свят мъж.

Неговото тяло и досега се е запазило нетленно. В деня на Петдесетница го изнасят от ковчега и след като го обличат в архиерейски одежди, отначало го пренасят до светия Престол, а после го поставят на горното място, където то остава, поддържано от двама иереи, докато се извърши Божествената служба. А чудесата, които се извършват от преподобния отец, и изцеленията на бесноватите и болните е невъзможно да бъдат описани поради неизчислимото им множество.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017